

Co-financed by the Connecting Europe
Facility of the European Union

International Patient Summary

Potilastietojen yhteenvedot - standardit ja hankkeet

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä 18.5.2021

Juha Mykkänen, THL

Materiaalia myös Paavo Kauranne / Kela, Minna Sinkkonen / THL,
Torbjörn Sandell / DW, HL7 Finland IPS/IPA-selvitysprojekti 2020

Esityksen sisältö

- Potilastietojen yhteenveto - Patient Summary
- International Patient Summary –standardit
  - IPS -tietosisällöt ja semanttinen yhteentoimivuus
- Ajankohtaiset patient summary hankkeet ja näkymät
  - European patient summary ja eHDSI
  - Kanta / potilastietojen yhteenveto kehittäminen
  - Maailman sujuvinta arkea / Pohjoismaiden ministerineuvosto
- Yhteenveto

Patient Summary – potilastietojen yhteenveto

- Keskeisten terveystietojen yhteenveto on nähty tärkeänä työvälineenä hoidon jatkuvuuden toteuttamiseen
  - Potilaan hoidon kannalta (monissa tilanteissa) olennaisimpien tietojen kokoaminen ja löytäminen
- **Patient Summary:** terveystietojen **ote**, joka sisältää **standardoidun joukon** hoito- ja kontekstitietoa (takautuvat, ajantasaiset, suunnitellut), jonka kautta saadaan senhetkinen **tilannekuva** henkilön **terveystiedoista ja hoidosta** [ISO/TR 12773-1:2009]
- Yhteenveto voi olla automaattisesti muodostettu tai ihmisen muodostama (tai tarkistama)
- Tietojen rakenteisuus ja koodistot tasolla, joka mahdollistaa käännökset
  - Korostuu erityisesti Euroopassa
- Suomen keskeisten terveystietojen koosteissa / Kanta korostuu ajantasaisuus
  - Ei niinkään “tietyn hetken tilannekuva dokumenttimuodossa”
- Kanta-palvelujen tiekartassa EU-tasoinen potilastiedon yhteenveto 2023

Keskeisten terveystietojen yhdenmukaistaminen ja rakenteistaminen mahdollistajana

- Oleellisten tietojen löytäminen
- Kliininen päätöksenteon tuki
- Eri tavoin muodostettujen yhteenvetojen kokoaminen
- Tietojen vertailtavuus ja laadun seuranta
- Tietojen hyödynnettävyys toisiokäytössä
  - tilastot, rekisterit, johtaminen, tutkimus, opetuskäyttö, tietovarastojen mahdollisuudet
- Pohjan luonti hoidon saatavuuden, hoitoonpääsyn, hoitoaikojen, sekä eri toimintojen tehokkuuden ja vaikuttavuuden seurantaan
- Vaatimusten yhdenmukaistaminen ja tuotekehityksen ohjaaminen lisäarvopalveluihin
- Kansainvälinen tiedonvaihto

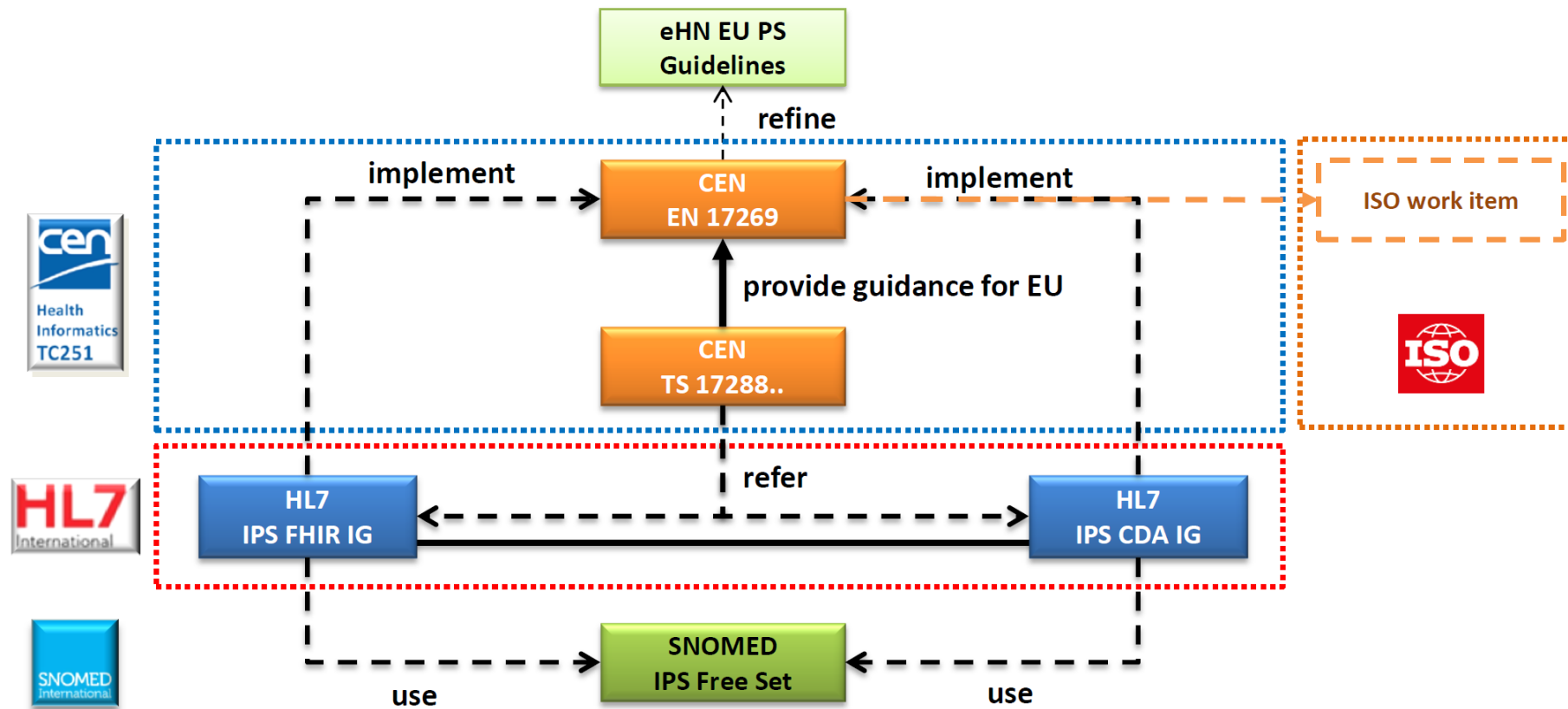
Keskeiset terveystiedot kehityskaari Suomessa

- Pitkä historia jatkuvan paperisen ja sähköisen potilaskertomuksen käytössä (mm. jatkuva sairauskertomus 1974-)
- Sähköisen potilaskertomuksen yhdenmukaiset rakenteiset ydintiedot 2004
- Kanta-palvelut 2007
- Potilastiedon arkisto 2011-
- Vaiheistusasetus 2012 (keskeisten terveystietojen tallentamisen määräajat Kanta-palveluihin)
- Rakenteinen potilaskertomus -hankkeet
- Keskeisten terveystietojen koosteet / Kanta potilaan tiedonhallintapalvelu
  - Diagnoosit, toimenpiteet, riskitiedot, rokotukset, laboratoriotutkimukset, kuvantamistutkimukset, fysiologiset mittaukset

Käynnissä olevaa työtä

- International Patient Summary -standardointiyhteistyö
- EU-yhteistyö
  - eHealth Network suositukset (eHN)
  - eHDSI-toteutustyö (eHealth Digital Services Infrastructure)
- Pohjoismainen yhteistyö
  - Maailman sujuvinta arkea -hanke
- Pohjatyo Suomessa
  - Kanta / eHDSI-yhteistyö (sähköinen resepti ja patient summary)
  - Säädosvalmistelut / STM

IPS (International Patient Summary) -standardit

EN 17269: implementation independent content of the IPS
TS 17288: guidelines for establishing an EU IPS service

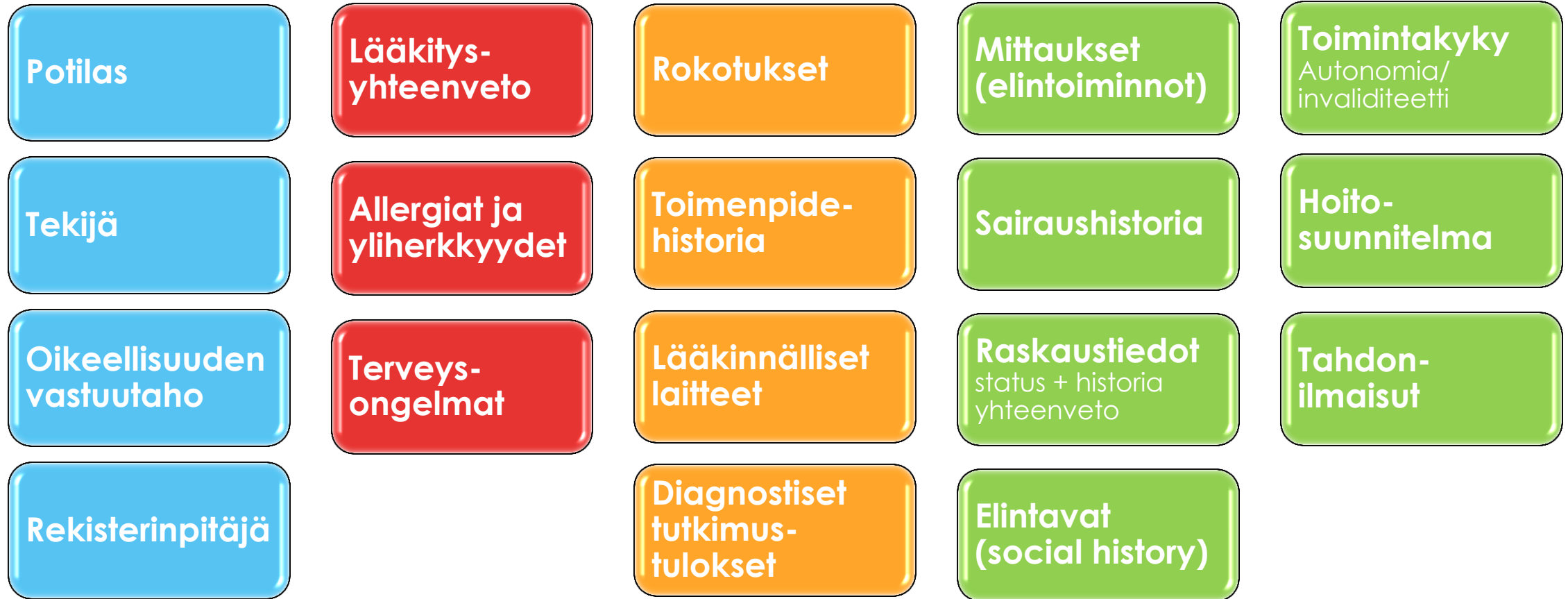
IPS FHIR IG: how to implement the IPS using HL7 FHIR
IPS CDA IG : how to implement the IPS using HL7 CDA

International Patient Summary standardit

- Tietosisällöt (mitä tietoja patient summary sisältää):
  - CEN sisältöstandardi (CEN EN 17269 ja ISO/DIS 27269)
- Tietojen esitysmuoto ja rajapintojen toteutusmäärittelyt
  - HL7 CDA -asiakirjastandardi (IPS implementation guide)
  - HL7 FHIR -muotoinen
  - Valmisteilla myös 25 000 potilaan ”testidatapaketti”
- Käytettävät termit ja koodit
  - SNOMED CT IPS Free set
    - osa veloituksetta käytettävää Global Patient Set termijoukkoa
    - Lisäksi käytettyjä koodistoja: LOINC, UCUM, EDQM, ISO 3166 maakoodit

International Patient Summary tietosisällöt

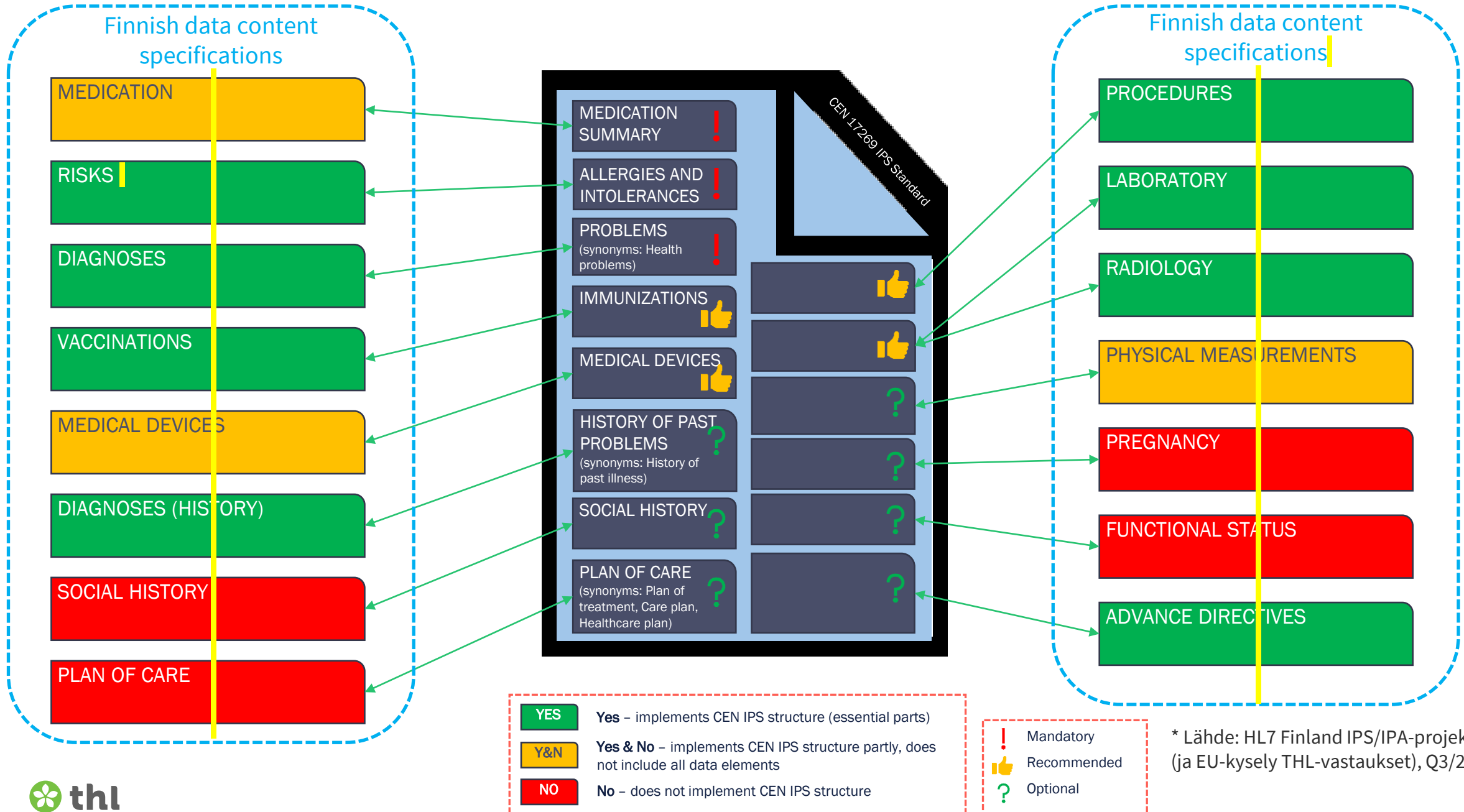
“Otsikkotiedot”

Vaaditut

Suosittelut

Valinnaiset

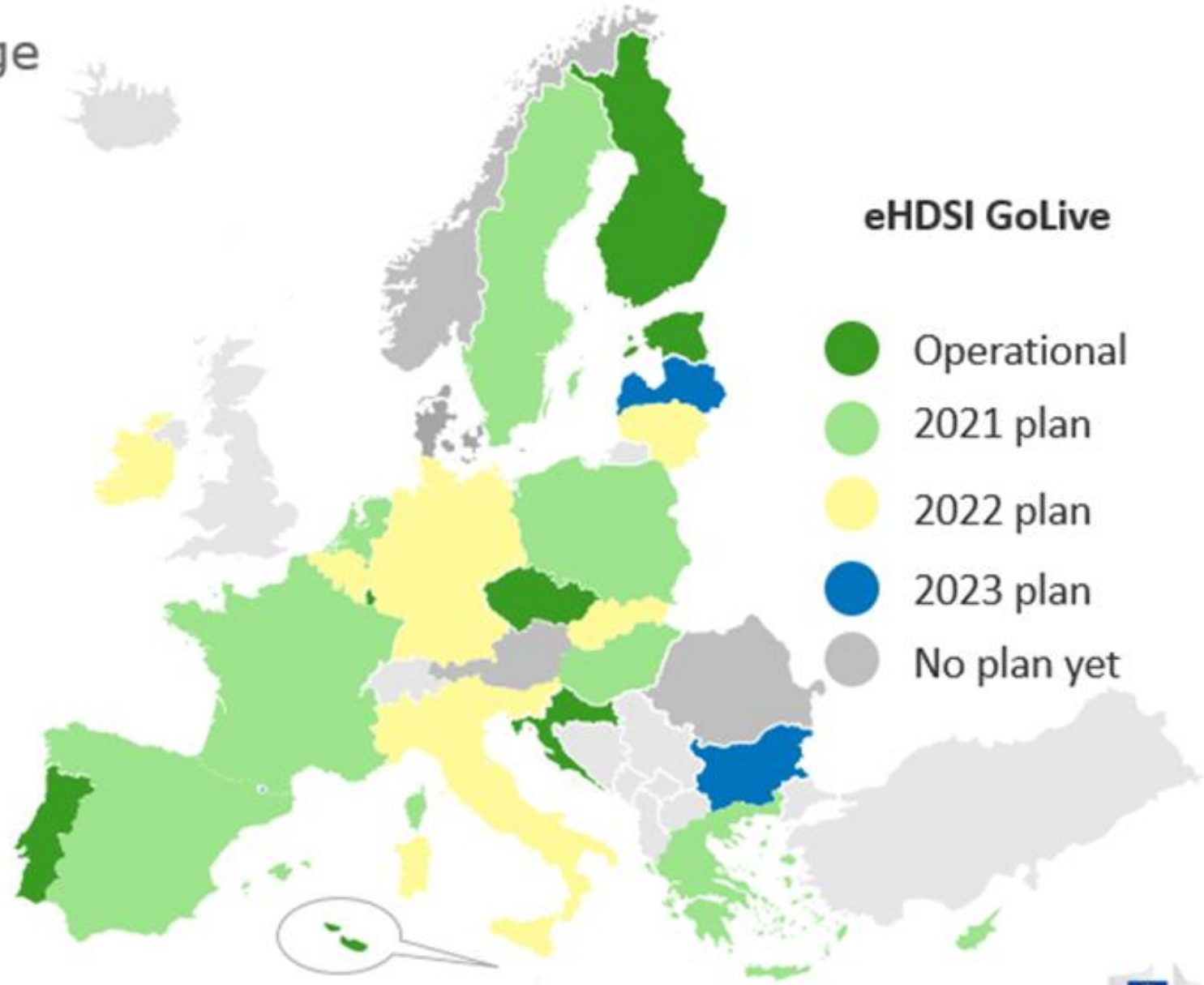
CEN 17269 International Patient Summary ja Suomen määrittelyt – tietosisältövertailu*

Aiheeseen liittyvä EU-toiminta

- Aihetta kehitetty useiden vuosien ajan useissa EU-projekteissa, mm. epSOS, Trillium Bridge, Trillium II ja eStandards
- eHealth Network / EU-komissio ja jäsenmaat
  - eHealth Network guideline on the electronic exchange of health data under Cross-Border Directive 2011/24/EU – Patient Summary, (uusi versio Release 3 valmisteilla)
  - Patient Summary yksi EU:n Common Semantic Strategy viidestä osa-alueesta
  - recommendation on the Electronic Health Record Exchange Format (EHRxF), released on 6th February 2019, contains the main principles and minimum requirements to develop and adopt the EHRxF.
  - Valmisteluhankkeet kuten eHAction
- eHealth Digital Services Infrastructure (eHDSI)
  - Käytännön tiedonvaihto ja infrastruktuuri
  - eHDSI Operational Management Board (eHOMB) ja eHDSI Member State Expert Group (eHMSEG) ryhmät
  - Tuotannossa:
    - ePrescription: Suomi, Viro, Kroatia, Portugali - useita muita valmisteilla
    - Patient Summary: Kroatia, Tsekki, Luxemburg, Malta, Portugali - useita muita valmisteilla

Health Data Exchange eHDSI GoLive

HUOM. Kuvaa sekä ePrescription
että Patient Summary tilannetta

Patient Summary (PS) ja Suomi / Kanta

Kanta

Co-financed by the Connecting Europe
Facility of the European Union

- Potilastiedon yhteenveto EU-maiden välillä - Perustiedot potilaan terveydestä ja tietoja terveyshistoriasta
  - Yhteenveto lääkityksestä
  - Allergia- ja riskitiedot
  - Luettelo leikkauksista tai vastaavista toimenpiteistä
  - Nykyiset diagnoosit
  - Aikaisemmat diagnoosit
- Määritelty EU yhteistyönä - eHDSI (eHealth Digital Service Infrastructure)
  - [PS Use Case - eHealth DSI Operations - CEF Digital \(europa.eu\)](#)
  - PS Maa A - suomalaisen potilaan tiedot ulkomailla, 12/2023
  - PS Maa B - ulkomaisen potilaan tiedot Suomessa, 12/2024

Patient Summary Kanta-toteutus

Kanta

Co-financed by the Connecting Europe
Facility of the European Union

- Yhteenveto, josta potilaan terveystiedoista saa helposti yleiskuvan
- Potilastietojen yhteenvedon sisältö kootaan eri lähteistä
  - Potilastiedon arkiston koostetiedoista suodatetaan tiiviimpi tietopaketti
    - Esimerkiksi toistuvia saman ICD koodin kirjauksia ei näytetä useaan kertaan
    - Samankaltaisten koodien ryhmittelyä yhden koodin alle selvitettävä
  - Lisäksi tietoja Reseptit-palvelusta ja Lääketietokannasta
- Rakenteinen tieto koodataan yhteensopivaksi sekä käännetään englanniksi tiedonsiirtoa varten (maa A)
  - Tämänhetkisen suunnitelman mukaan PS käyttää olemassa olevaa sisältöä hyväkseen, eikä sitä varten tehdä kehitystä PTA tai Resepti alueella
  - Tiedon vastaanottava maan yhteyspiste kääntää tiedot englannista omalle kielelleen ja oman maansa koodistolle (maa B)
- Patient Summary käyttää samaa yhteyspistettä kuin jo käytössä oleva Rajat ylittävä resepti
  - Komission operoima, EU-maiden välinen eHDSI NCP - National Connection Point verkosto ja service desk
  - yhteydet eri maiden välillä auditoidaan, testataan ja todennetaan ennen palveluiden käyttöönottoa

Patient summary kehityskohteita / Kanta

Kanta

Co-financed by the Connecting Europe
Facility of the European Union

- Tietosisältöjä laajennetaan ja otetaan myöhemmin käyttöön sitä mukaa kun niitä tulee tarjolle rakenteisessa muodossa
- Asiakastietolain viivästyminen ja laki potilastietojen toimittamisesta ulkomaille vaikuttavat tietojen luovutuksen suunnitteluun ja toteutukseen suostumusten ja kieltojen osalta
- Käytettävät koodistot ja termien käännökset englanniksi
- Suomen tietosisältömäärittelyjen kehittämiskohtaita
  - osastolääkitys, mittaustiedot, lääkinnällisten laitteiden käyttö, raskauteen liittyvät tiedot, elintapatiedot, toimintakykytiedot, hoitosuunnitelma
- Kaikkea PS tietoa ei ole helposti saatavilla, esim lääkinnälliset laitteet vaatii selvittelyä ja kehitystyötä

Maailman sujuvinta arkea -hanke

- Pohjoismaiden ministerineuvoston (PMN) Suomen puheenjohtajuuskauden kärkihanke
- Liikkuvuus Pohjoismaiden ja Baltian maiden välillä on merkittävää
  - Työ, opiskelu, perhesuhteet jne.
  - Helppo liikkuvuus Pohjoismaissa, useita alueita joissa rajan yli liikkuvuus runsasta
- Nykytilanteessa tiedot eivät liiku yhtä sujuvasti maiden ja viranomaisten välillä
- PMN Visio 2030 ja Digital North 2.0 julistus
  - ➔ Make the Nordics the world's most sustainable and integrated area
    - the competitive, socially sustainable and green Nordics
  - Eri maiden kuten Suomen kehittämissuunnitelmissa samoja elementtejä

Maailman sujuvinta arkea -tavoitteet

- Projektin tavoite: **Luoda yhteinen malli ja parhaita käytäntöjä maiden välisen tiedonsiirron parantamiseen ja lisäämiseen**
  - TP1: Opiskelu toisessa Pohjoismaassa tai Baltian maassa
  - TP2: Terveystieteiden palvelujen käyttö toisessa Pohjoismaassa tai Baltian maassa
  - TP3: Pohjoismaisen ja Baltian maiden lainsäädännön säädöstietohaku
- Mukana kaikki Pohjoismaat ja Baltian maat, myös erityisalueet (Ahvenanmaa, Färsaaret, Grönlanti)
- Kokonaisuuden koordinaattori DVV

Maailman sujuvinta arkea - TP2

- **Elämäntapahtumien kohteet: Sähköinen potilasyhteenveto ja lääkemääräys**
  - Molemmat määritelty EU:n eHDSI-infrastruktuurissa
  - Molemmat tärkeitä rajat ylittävän hoidon jatkuvuuden varmistamiseen
  - Esim. lääkitystarpeet matkoilla ja toisessa maassa oleskellessa, suunnittelemattomat ja suunnitellut hoidon tarpeet
- **Mahdollisuuksien ja esteiden läpikäynti ja tarkennukset eri tasoilla**
  - Yhteinen tahtotila, lainsäädäntö ja maiden väliset sopimukset
  - Käytännön tilanteet ja erityistarpeet (esim. alueet joissa paljon rajat ylittävää liikkuvuutta)
  - Tietojoukot ja määrittelyt, mukaan lukien Patient Summary
  - Yhteisen infrastruktuurin hyödyntäminen ja vaikuttaminen kansainväliseen kehittämiseen
- **Yhteistyö**
  - Eri maiden ja alueiden viranomaiset ja kansalliset toimijat (kaikki Pohjoismaat ja Baltian maat)
  - Ruotsin vetämä VOPD 2.0 -hankkeen kanssa (terveydenhuollon etäpalvelut)
- **Työpaketin Koordinaattori THL, Minna Sinkkonen**

Yhteenveto

- Keskeisten terveystietojen kansainvälisen yhteentoimivuuden merkitys
  - Keskeiset tiedot asiakkaiden ja ammattilaisten käyttöön myös matkustustilanteissa ja toisessa maassa: sekä suunnittelematon että entistä enemmän suunniteltu hoito
  - Vaatimusten ja ratkaisujen yhdenmukaistaminen: kansainväliset määrittelyt myös eri maiden omien ratkaisujen jatkokehityksen yksi lähtökohta
- Keskeisten potilastietojen kansainvälinen tiedonvaihto nojautuu kansainvälisiin standardeihin, eurooppalaisiin suosituksiin ja eri maiden omiin ratkaisuihin ja liityntäpisteisiin
- Rakenteinen kirjaaminen potilastietojärjestelmissä yhteenvetotietojen (ja myös patient summary-tietojen) muodostamisen edellytys
- Yhteisen infrastruktuurin lisäksi patient summary määrittelyt hyödynnettävissä myös muulla tavoin tietoja siirrettäessä, esimerkiksi
  - Henkilön itsensä mukana kulkevat tiedot, esim. koronatodistukset
  - Asiakkaan omat terveyssovellukset ja IPA (International Patient Access) määrittelyt
- Kansainvälinen Patient Summary -yhteistyö on monikanavaista, täydentää muita kv-yhteistyön aiheita ja linkittyy kotimaiseen kehittämiseen

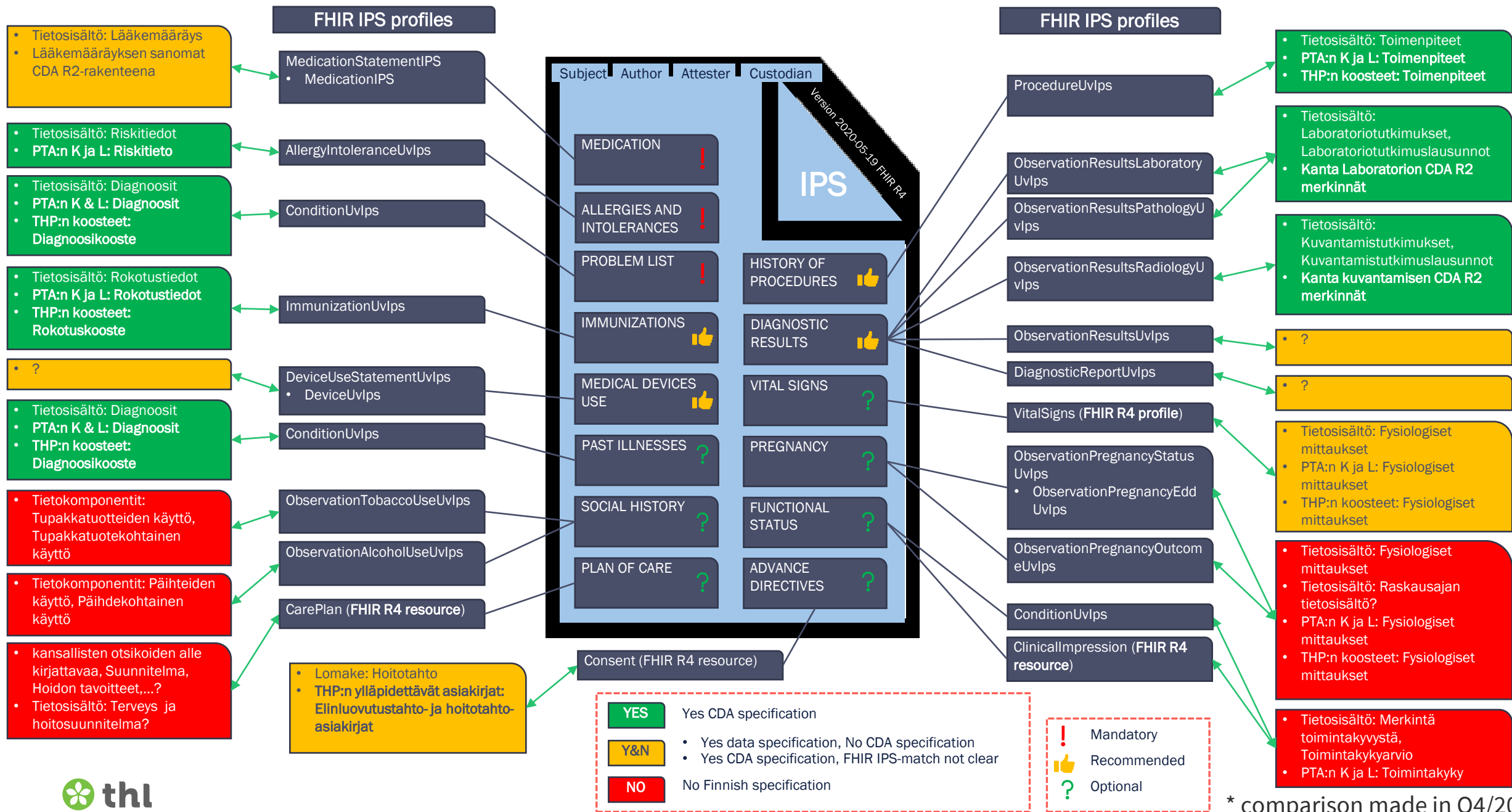
Linkkejä

- 8.3.2021: [European standard for digital patient summary has been approved](#)
- [Euroopan komissio / sähköiset terveystiedot](#)
- [eHealth DSI Operations](#)
- Kanta / [Keskeiset terveystiedot](#)
- [Maailman sujuvinta maiden välistä arkea ja liikkuvuutta digitalisaation avulla / VM](#)
- [International Patient Summary](#) / HL7 International
- [IPS FHIR Implementation guide](#) -versiot
- [IPS koodistot](#) / Art-Decor

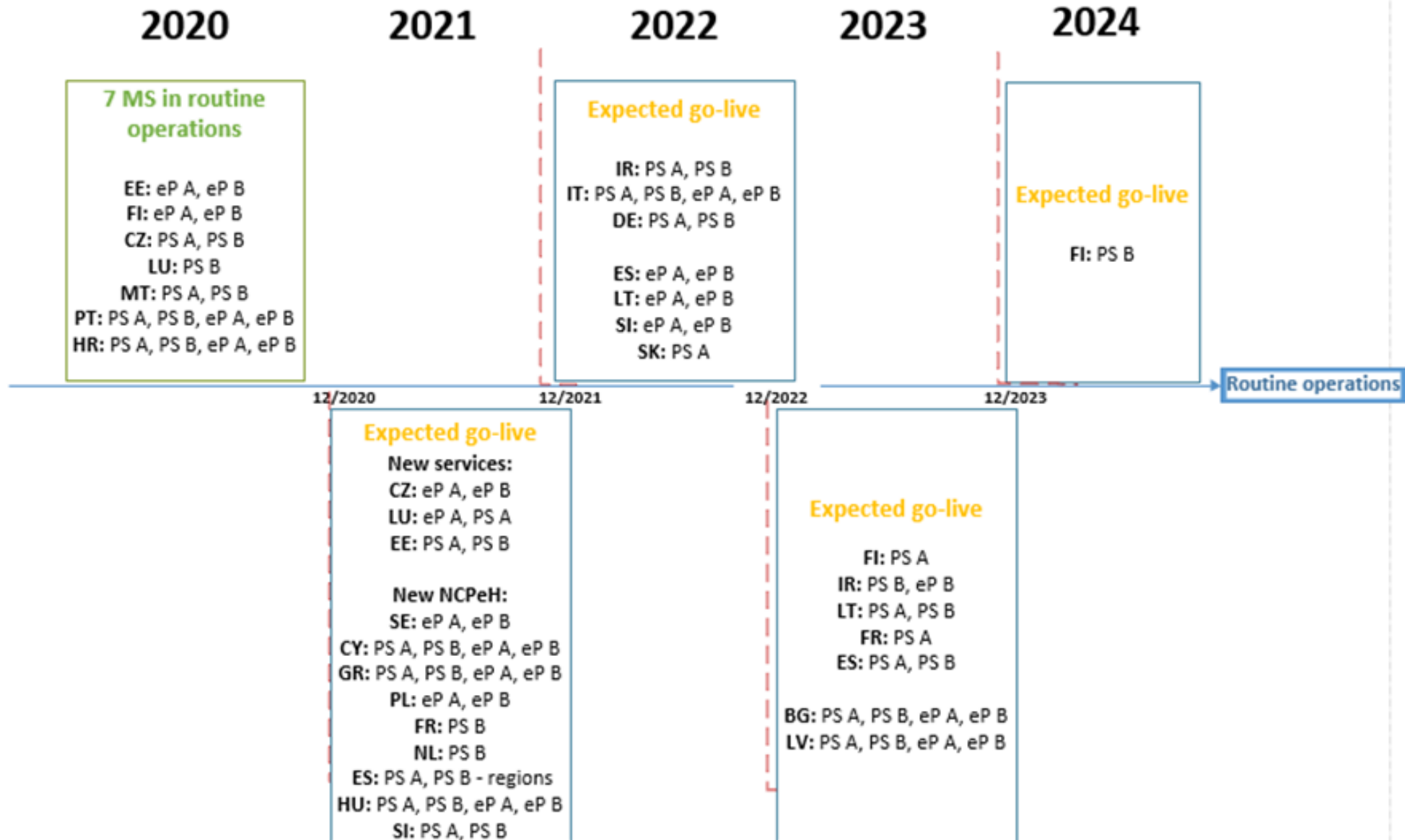

Lisämateriaalia

FHIR IPS 1.0.0 vs. Finnish specifications – data content overview

Member States expected go-live timeline

Some IPS-initiatives around the world

- Argentina has recently started a national service based on FHIR using the HL7 FHIR IPS as the first shared document.
- The new balloted Italian Patient Summary refers explicitly the prEN 17269
- Interest in Canada (Ontario), UK on both the CEN IPS and the HL7 FHIR IPS.
- The new Austrian Patient Summary will be based on IPS.
- On going discussions about eHDSI and IPS. The first step will be the adoption of EN 17269 (IPS dataset)
- Idea of creating an Asian Patient Summary IG based on IPS
- ..and more are coming...
(source: http://ihic.info/wp-content/uploads/2019/10/IHIC_2019_Cangioli.pdf)
- EDITOR'S NOTE, in the Nordics
  - Denmark: low priority
  - Sweden: positive for cross-border use
  - Norway: both for national and cross-border, normative national guidelines coming this year
  - Finland: currently exploring IPS especially in relation to European patient summary
  - [HL7 Finland]